

ADYAMAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ

Yıl / Year:18 Sayı / Number:50 Ağustos / August 2025

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

ADYAMAN ÜNİVERSİTESİ / ADYAMAN UNIVERSITY
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ / JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES
(Uluslararası Hakemli E-Dergi / Referee International E-Journal)
ISSN: 1308-9196/ e-ISSN: 1308-7363

Sahibi / Owner

Adiyaman Üniversitesi Rektörlüğü

Editör / Editor in Chief

Prof. Dr. Bekir KOCADAŞ

Editör Kurulu/ Co-Editors in Chief

Doç. Dr. Cem Koray OLGUN

Doç. Dr. Ferhat ÇETİNKAYA

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cihan BULUNDU

Alan Editörleri / Section Editors

Doç. Dr. Aziz COŞKUN

Doç. Dr. Fadime TOSİK DİNÇ

Doç. Dr. Ferhat ÇETİNKAYA

Doç. Dr. Mahmut GÜRSOY

Doç. Dr. M. Çağlar KURTAŞ

Doç. Dr. Samet ZENGİNOĞLU

Doç. Dr. Sefa Salih AYDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Cihan BULUNDU

Dr. Öğr. Üyesi Aygöl ÖZTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Başak DANACI POLAT

Dr. Öğr. Üyesi Eylül Ceren DEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Özge GÜMÜŞ

Dr. Öğr. Üyesi Sevgi KILINÇ

Dr. Öğr. Üyesi Sultan BİLGET GÜÇLÜER

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba GÜCENMEZ

Dr. Gülçin AYITGU METİN

Dr. Mehmet ÖZTÜRK

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Ali DUMAN- İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Bekir KOCADAŞ- Adıyaman Üniversitesi

Prof. Dr. Çiğdem SABBAĞ- Adıyaman Üniversitesi

Prof. Dr. Fatih DOĞANOĞLU- Adıyaman Üniversitesi

Prof. Dr. Himmet HÜLÜR- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Metin KILIÇ-Düzce Üniversitesi

Prof. Dr. Recep ÖZMAN-İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Tayfun SERVİ-Adıyaman Üniversitesi

Prof. Dr. Yaşar KAYA-İnönü Üniversitesi

Doç. Dr. Ayça AVCI- Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Burak TELLİ-Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Doç. Dr. Emre ÖZTÜRK-İzmir Bakırçay Üniversitesi

Doç. Dr. Fuat ŞANCI-Adıyaman Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet GÜNGÖR- Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAHİN- Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Doç. Dr. Muzaffer Çağlar KURTAŞ- Adıyaman Üniversitesi

Doç. Dr. Ümit YETİŞ- Adıyaman Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Murat Şakir CEYHAN-Adıyaman Üniversitesi

İngilizce Redaksiyon/English Redaction

Dr. Hakkı ŞİMŞEK

Adres / Address

Adıyaman Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü-ADİYAMAN

e-mail: adyusbd@gmail.com

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet TANYILDIZ- *Dicle Üniversitesi*

Prof. Dr. Hakan EVİN- *Adıyaman Üniversitesi*

Prof. Dr. İbrahim Halil TUĞLUK- *Adıyaman Üniversitesi*

Prof. Dr. Kasım KARAMAN-*Erciyes Üniversitesi*

Prof. Dr. Mustafa ALİCAN-*Malatya Turgut Özal Üniversitesi*

Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ-*Başkent Üniversitesi*

Prof. Dr. Mustafa KARABULUT-*Adıyaman Üniversitesi*

Prof. Dr. Mustafa TALAS-*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

Prof. Dr. Nevin Güngör ERGAN-*Hacettepe Üniversitesi*

Prof. Dr. Orhan YAZICI-*İnönü Üniversitesi*

Prof. Dr. Osman ULUYOL-*Adıyaman Üniversitesi*

Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR-*Amasya Üniversitesi*

Prof. Dr. Yücel UYANIK- *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ AŞAĞIDAKİ
VERİ TABANLARI TARAFINDAN İNDEKSLENMEKTEDİR.

ADİYAMAN UNIVERSITY JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES IS INDEXED IN

**“ASOS (AKADEMİA SOSYAL BİLİMLER), ACADEMICKEYS, AKADEMİK DİZİN,
ARASTIRMAX, DRJI, İSAM, NEWJOUR, OAJI, OCLC WORLD CAT, RESEARCH
BİBLE, TÜRK EĞİTİM İNDEKSİ, EBSCOHOST, INDEX COPERNICUS, TR DİZİN
ULAKBİM”**

YAYIN İLKELERİ / PUBLICATION PRINCIPLES

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından yayınlanan ADYÜ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ Sosyal Bilimler alanındaki kuramsal ve uygulamalı özgün araştırma, inceleme ve derlemelerin yayınlanacağı uluslararası, hakemli bilimsel elektronik bir dergidir.

- Dergi **Nisan, Ağustos ve Aralık** aylarında olmak üzere yılda üç defa **online** olarak yayınlanır.
- Dergide daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış çalışmalara yer verilir. Daha önce herhangi bir yerde yayınlandığı belirtilmediği ya da belirlenemediği için yayınlanan çalışmalar ile ilgili telif haklarına ilişkin doğabilecek hukuki sonuçlar tamamen yazar(lar)a aittir.
- Derginin yayın dili Türkçedir. Ancak, dergi her kurumdan ve her ulustan bilim insanlarının çalışmalarına açık olup farklı dillerde yazılmış çalışmalar da Yayın Kurulu'nun onayı alınarak yayınlanabilir.
- Çalışmalar herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından desteklenmişse, bu kurum veya kuruluş çalışmada dipnot olarak belirtilmelidir.
- Dergiye gönderilen çalışmalar Yayın Kurulu kararıyla en az iki hakemin değerlendirilmesine sunulur. Yayın Kurulu gerekli gördüğü durumlarda çalışmayı ikiden fazla hakeme inceletebilir. Yayınlanacak çalışma ile ilgili nihai karar hakem çoğunluğunun görüşü de dikkate alınarak Yayın Kurulu tarafından verilir. Dergi, gönderilen yazılarda düzeltme yapmak, yazıları yayımlamak ya da yayımlamamak haklarına sahiptir.
- Yayın Kurulu'nun gerekli görmesi halinde, hakem görüşleri de dikkate alınarak yazar(lar)dan gerekli düzeltme istenebilir. Yazar, hakemin ve kurulun belirttiği düzeltme önerilerini yerine getirmek zorundadır.
- Yazar(lar) hakemlerin olumsuz görüşlerine karşı kanıt göstermek koşuluyla itiraz edebilirler. Bu itiraz Yayın Kurulu'nda incelenir ve gerekli görülürse farklı hakem görüşüne başvurulur.
- Çalışmaların yayınlanabilmesi için yazar(lar), Hakem ve Yayın Kurulu'nun görüş ve önerilerini dikkate almak zorundadırlar.
- Dergide yayınlanması için gönderilen çalışmalar yayınlansın ya da yayınlanmasın iade edilmez.

- Yayınlanmış yazıların yayın hakları **ADYÜ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ'**ne aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Yazar(lar)a herhangi bir şekilde telif ücreti ödenmez.
- Hakemler, Yayın Kurulu'nun belirleyeceği makul süre içerisinde çalışmayı değerlendirmezler ise Yayın Kurulu ilgili çalışmayı değerlendirmek üzere farklı hakemlere gönderebilir.
- Değerlendirmeye gönderilen çalışmalarda yazar(lar)ın ve hakemlerin isimleri karşılıklı olarak gizli tutulur.
- Dergiye gönderilen çalışmalarda dil bilgisi kurallarına (imla, noktalama, açıklık, anlaşılabilirlik vs.) azami derecede riayet etme mecburiyeti vardır. Bu nedenle oluşabilecek problemler ve eleştirilerden tamamen yazar sorumludur.
- İçindekiler bölümü, alan bazında gruplandırılmakta olup alan isimleri kendi içinde alfabetik olarak verilmektedir. Alan başlıkları altında çalışmalara yer verilirken ise yazarların soyadları esas alınarak yine alfabetik olarak sıralanmaktadır. Birden çok yazarlı çalışmalarda ise ilk yazarın soyadı sıralamada esas alınmaktadır.
- Dergide yayınlanan çalışmaların içeriğinden kaynaklanan yasal sorumluluklar, tamamen yazar(lar)ına aittir.

MAKALE YAZIM KURALLARI / ARTICLE WRITING RULES

Makalelerin aşağıda belirtilen şekilde sunulmasına özen gösterilmelidir:

- Yazı, **Makale Takip Sistemi** aracılığıyla, e-posta adresi ve parolayla girilen kişisel sayfadan gönderildikten sonra, aynı sistemden hakem süreci takip edilebilir. Bu aşamadan sonra, düzeltmelerin yapılması için, bütün hakemlerden raporların gelmesi **beklenmelidir**. Çünkü yazarlar, sisteme **bir kez düzeltme** ekleyebilmektedirler. Bir hakemin istediği düzeltmeyi yapıp yazı sisteme eklendiğinde, sonraki aşamada ikinci bir hakemin de düzeltme istemesi durumunda istenen düzeltmeler yapılamayacaktır.
- **Başlık:** İçerikle uyumlu, onu en iyi ifade eden bir başlık olmalı ve **12 punto** ile koyu harflerle yazılmalıdır.
- **Yazar ad(lar)ı ve adresi:** Yazının başlığının altında yazar adı, unvanı, görev yaptığı kurum ve kendisine ulaşılabilecek e-posta adresi gibi bilgilere yer **verilmemelidir**. Yazar adları, sistem yöneticisi tarafından görülebildiğinden, bu bilgiler, yazıya editör tarafından eklenecektir. Yazılar sisteme eklenirken, yazara ait herhangi bir bilginin yazıda yer almadığından emin olunmalıdır. Bu husus, makaleyi inceleyecek hakemlere daha rahat hareket imkânı tanınması açısından önemlidir.
- **Özet:** Makalenin başında, konuyu kısa ve öz biçimde ifade eden ve en fazla **200** kelimeden oluşan Türkçe ve İngilizce özet (Abstract) bulunmalıdır. Özeti altında bir satır boşluk bırakılarak, en az **3**, en çok **5** sözcükten oluşan anahtar kelimeler verilmelidir. Özet metni **9 punto, 1 satır aralığıyla** yazılmalıdır. Özet metinleri sağ ve soldan **1cm.** içten yazılmalıdır.
- **Ana Metin:** A4 boyutunda (29.7×21 cm.) kâğıtlara, MS Word programında, Calibri yazı karakteri ile **10 punto, 1.5 satır aralığıyla** yazılmalıdır. Sayfa kenarlarında **2.5 cm.** boşluk bırakılmalı ve sayfalar **numaralandırılmamalıdır**.
- Makale metninde paragraf başı **yapılmamalı**, paragraf araları **1 satır (12 nk)** boşluk bırakılarak belirginleştirilmelidir (*Ofis'te Paragraf-Girinti ve Aralıklar- Aralık-Sonra-12 nk*).
- Dipnotta yer alan bütün bilgiler **9 punto, 1 satır aralığıyla** yazılmalıdır.
- **Bölüm Başlıkları:** Makalede, düzenli bir bilgi aktarımı sağlamak üzere ana, ara ve alt başlıklar kullanılabilir ve gerektiği takdirde başlıklar numaralandırılabilir.

- **Tablolar ve Şekiller:** Tabloların numarası ve başlığı bulunmalıdır. Tablolar metin içinde bulunması gereken yerlerde olmalıdır. Şekiller renkli baskıya uygun hazırlanmalıdır. Şekil numaraları ve adları şeklin hemen altına ortalı şekilde yazılmalıdır.
- **Resimler:** Yüksek çözünürlüklü, baskı kalitesinde taranmış halde metin içerisindeki yerlerinde verilmelidir. Resim adlandırmalarında, şekil ve çizelgelerdeki kurallara uyulmalıdır.
- **Alıntı ve Göndermeler:** Dergimize gönderilecek makalelerde aşağıdaki alıntı ve gönderme standartlarına uyulmalıdır. Bu kurallara uymayan çalışmalar, düzeltilmesi için yazarına iade edilecektir. Metin içinde birkaç cümleyi geçen alıntılar, sağdan ve soldan **1 cm.** içte yazılmalıdır.
- Metnin sonunda **KAYNAKÇA** başlığı altında, atıfta bulunulan kaynaklar soyadına göre sıralanmalıdır. Kaynakça için asılı paragraf biçimi uygulanmalıdır (*Ofis'te Paragraf-Girinti ve Aralıklar-Girinti-Özel-Asılı Paragraf*).

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

EĞİTİM BİLİMLERİ / EDUCATIONAL SCIENCES

Derya ORHAN GÖKSÜN

Öğretmen Adaylarının Yapay Zekâ Teknolojileri Tabanlı Teknolojik Pedagojik İçerik Bilgisi Durumlarının Belirlenmesi

Determining Situation of Pre-Service Teachers' Artificial Intelligent Based Technological Pedagogical Content Knowledge

1-35

Erhan ÖZMEN

2024 Yenilenen Öğretim Programında 21. Yüzyıl Yeterlilikleri: Yapay Zekâ Destekli Bir Analiz

21st Century Competencies in the 2024 Renewed Curriculum: An Ai-Supported Analysis

36-66

Hikmet DURSUN- Salim DURUKOĞLU

Barrett Taksonomisi ile Türkçe Öğretmenlerinin LGS Soru Yordama Becerisinin Geliştirilmesi

Improving The LGS Question Answering Skills of Turkish Teachers with Barrett Taxonomy

67-99

Muhammet Fatih DOĞAN

Schools and Schooling in Tekirdağ in The Pre-Republican Period

Cumhuriyet Öncesi Dönemde Tekirdağ'da Okullar ve Okullaşma

100-133

Nesime Kübra TERZİOĞLU

Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilere Çarpma İşlemi Becerisinin Öğretiminde Sanal Manipülatiflerin Etkililiği

The Effectiveness of Virtual Manipulatives in Teaching Multiplication Skills to Students with Intellectual Disabilities

134-162

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Neytullah KARAKURT- Habib ÖZKAN

Müdüre Güven, Yönetim Tarzı, Okul İklimi ve Liderlik Davranışlarının Akademik Başarıya Etkisi

The Effect of Trust in The Principal, Management Style, School Climate, And Leadership Behaviors on Academic Success

163-195

FİLOLOJİ / PHILOLOGY

Burak Telli- Ayşe AKBULUT

Şevket Bulut'un Söz Varlığında Ağızlardan İzler

Traces Of Dialects In Şevket Bulut's Vocabulary

196-230

Muzaffer KARATAŞ

Âsim Efendi'nin Gazellerine Hicrî Efendi'nin Tahmisleri.

Tamises Of Hicrî Efendi on Âsim Efendi's Ghazals

231-252

Sibel BAYRAM- Muhammad Safeer AWAN

Requiem of Socialist Dreams: Ideological Commitment in the Fiction of Yaşar Kemal and Mustansar Hussain Tarar

Sosyalist Düşlerin Ağzı: Yaşar Kemal ve Mustansar Hussain Tarar'ın Kurmacasında İdeolojik Bağlılık

253-286

Tahsin YAPRAK

Refik Halit Karay'ın Kirpinin Dedikleri Adlı Eserinin Mizah Teorileri Açısından İncelenmesi

An Analysis of Refik Halit Karay's Work Named What the Hedgehog Said in Terms of Humor Theories

287-309

SOSYAL, BEŞERİ VE İDARİ BİLİMLER / SOCIAL, HUMAN AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES

Abdullah CENGİZ

Osmanlı Dönemi Kudüs-i Şerif Sancağı'ndaki İbtidâî Mekteplerin Durumu

The Situation of Primary Schools in the Jerusalem Sandjak During the Ottoman Period

310-340

Ayça Kübra HIZARCI

The Interplay Among Green Innovative Work Behavior, Psychological Safety, Green Shared Vision, and Green Market Orientation of Exporting Firms

Yeşil Yenilikçi Çalışma Davranışı, Psikolojik Güvenlik, Yeşil Paylaşımlı Vizyon ve İhracatçı Firmaların Yeşil Pazar Yönelimi Arasındaki Etkileşim

341-376

Banu BERBER BABALIK

II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye'deki Kadınların Suç Oranları Üzerine Tarihsel Bir Değerlendirme

A Historical Evaluation on The Crime Rates of Women in Turkey During the Years of World War II

377-412

Burulkan PALA

Kırgızistan'da Demokrasi Neden Kökleşemiyor? Ukrayna ve Gürcistan ile Karşılaştırmalı Bir Analiz

Why Democracy Fails to Take Root in Kyrgyzstan? A Comparative Analysis with Ukraine and Georgia

413-447

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Cezmi ERVÜZ- Sena TÜRK

Gençlerde Çocukluk Çağı Ruhsal Travmalarının Çocuk Haklarına Yönelik Tutum Üzerindeki Etkisi

The Mediating Role of Perceived Organizational Support in the Effect of Ruminative Thinking on the Level of Hope

448-473

Doğan IŞILDAR- Hakan ACAR

The Effect of Jumping Rope Exercises on Physical Fitness Levels of Children

İp Atlama Egzersizlerinin Çocukların Fiziksel Uygunluk Düzeylerine Etkisi

474-495

Emrah DOĞAN-Ercan GEÇGİN

Özcan Alper Sinemasında Kolektif Kimlik Temsilleri

Representations Of Collective Identity in the Cinema Of Özcan Alper

496-531

Esra GÜNDOĞAN BALDIK

Sivas Gürün’de Cumhuriyet’in Modern Mimarlık Örneklerinden Bir Yapı: Halkevi (Kütüphane) Binası

A Building in Gürün, Sivas, One of The Modern Architecture Examples of The Republic: Public House (Library) Building

532-559

Gökhan KARAYÜNLÜ

Köylerin Mahalleye Dönüştürülmesinin Kırsal Alanlara Yansıması: Tarsus Kırsal Mahalleleri Örneği

The Reflection of The Transformation of Villages into Neighborhoods on Rural Areas: The Example of Tarsus Rural Neighborhoods

560-592

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Hilal ALTUN- Selinay YILMAZ- Fedayi YAĞAR- İnci Fatma KURTULGAN

*E-Sağlık Okuryazarlık Düzeyinin Sağlıkta Yapay Zekâ ve Robotlara Yönelik Tutumlar
Üzerindeki Etkisi*

*The Effect Of E-Health Literacy Level on Attitudes Towards Artificial Intelligence and Robots
in Health*

593-618

İlkay ÇELİK- Mehmet AYTEKİN

Temiz Üretim Uygulamalarının İşletme Performansına Etkisi

The Regulatory Role of Business Size on The Effect of Clean Production Practices on Performance

619-646

Lokman ZOR

Yabancı Bir Yönetmenin Türk Kurtuluş Savaşı Filmi: “You Can’t Win ‘Em All”

A Foreign Director's Film on the Turkish War of Independence: “You Can’t Win ‘Em All

647-674

Merve KOVANCI- Şeyma YOL- Meryem Mine KARACA- İsmail ŞİMŞİR

Veri Zarflama Analizi ile OECD Ülkelerinin Sağlık Sistemleri Performanslarının Karşılaştırılması

Comparison Of the Health System Performances of OECD Countries with Data Envelopment Analysis

675-702

Muhammet Said TUĞCU

Leyla’nın Kardeşleri (2022) Filminde Toplumun, Ailenin ve Güvensizliğin Temsili

Representing Society, Family, And Insecurity in Leila’s Brothers (2022)

703-738

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayımlanma Tarihi: 31.08.2025

Mustafa KARAGEÇİ- Burak TAŞDÜVENÇİ- Dilek KARAGEÇİ

Ugarit, Mısır ve Mezopotamya Kaynaklarına Göre Nazar

Evil Eye According to the Sumerian and Ugaritic Sources

739-769

Mustafa Murat ÇAY

İngilizlerin Kültür Faaliyetleri Vasıtasıyla Halkevlerine Sızma Teşebbüsleri -Bir Örnek Olay İncelemesi-

British Attempts to Infiltrate Halkevleri Through Cultural Activities -A Case Study-

770-805

Neylan KAYA

Sigorta Şirketlerinin Stokastik Sınır Analizi ile Etkinliği: Bir Meta Analiz

Efficiency Of Insurance Companies with Stochastic Frontier Analysis: A Meta Analysis

806-829

Özge YILMAZER

Kadınların Yönetmel Pozisyonlara Erişimde Cam Tavan Sendromu: Saha Verilerine Dayalı Bir Çalışma

Glass Ceiling Syndrome in Women's Access to Managerial Positions: A Study Based on Field Data

830-860

Seher ATMACA

Azerbaycan Âşık Edebiyatında Âşık Alı'nın Yeri ve Önemi Üzerine Bir Değerlendirme

An Evaluation on The Place and Importance of Ashik Ali in Azerbaijan Ashik Literature

861-885

Serkan METİN

Öğrencilerin Akademik Not Ortalamalarının Makine Öğrenmesi Yöntemleri ile Tahmini

Prediction of Students' Academic Grade Point Averages Using Machine Learning Methods

886-910

Yıl: 18 Sayı: 50 Yayınlanma Tarihi: 31.08.2025

Seyit MEHMET BUÇUKÇUOĞLU

İletişim Teknolojileri Bağlamında, Dijital Medya, Görsel İletişim ve Dil

Digital Media, Visual Communication, And Language in the Context of Communication Technologies

911-945

Şehnaz OKKIRAN

Yeşil Pazarlamada Bir Güven Sorunu: Yeşil Yıkama (Greenwashing)

A Trust Issue in Green Marketing: Greenwashing

946-981